

ONS BEESTEN BREIN

ZO 24 NOV
2019

Breinwijzer vzw

BREINWIJZER
VZW

Zin en onzin van dierproeven

Dr. Jeroen Aerts

Noodzaak proefdieren

Technieken

- Hartklepchirurgie
- Anesthesie
- Transplantatie
- Bloedtransfusie
- Nierdialyse
- Chemotherapie
- Hart-long machine
- ...

Aandoeningen

- Diabetes
- Tumoren
- Bloedkanker
- Aids
- Antibiotica
- Epilepsie
- Hoge bloeddruk
- Astma
- ...

Vaccins

- Kinderverlamming (Polio)
- Mazelen
- Bof
- Rode hond
- Kinkhoest
- Hepatitis
- Difterie
- Meningitis
- ...

Overzicht

1. Welke proefdieren en waarom?
2. Kan je zomaar een dierproef doen?
3. Wat met alternatieven?
4. Dierproeven in de media
5. Infopunt proefdieronderzoek
6. Ethische dilemma's

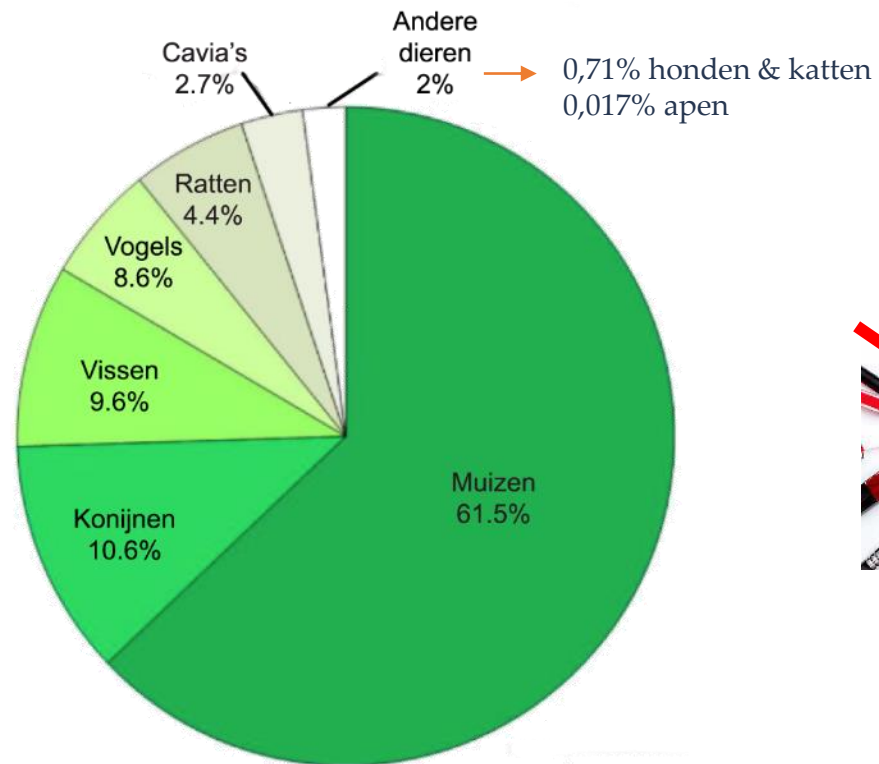

Welke proefdieren en waarom?

Welke proefdieren en waarom?

543,094 dierproeven in 2017

Vlaanderen

55%	Fundamenteel onderzoek
33%	Toegepast onderzoek
9%	Reglementair
1%	Onderwijs en opleiding

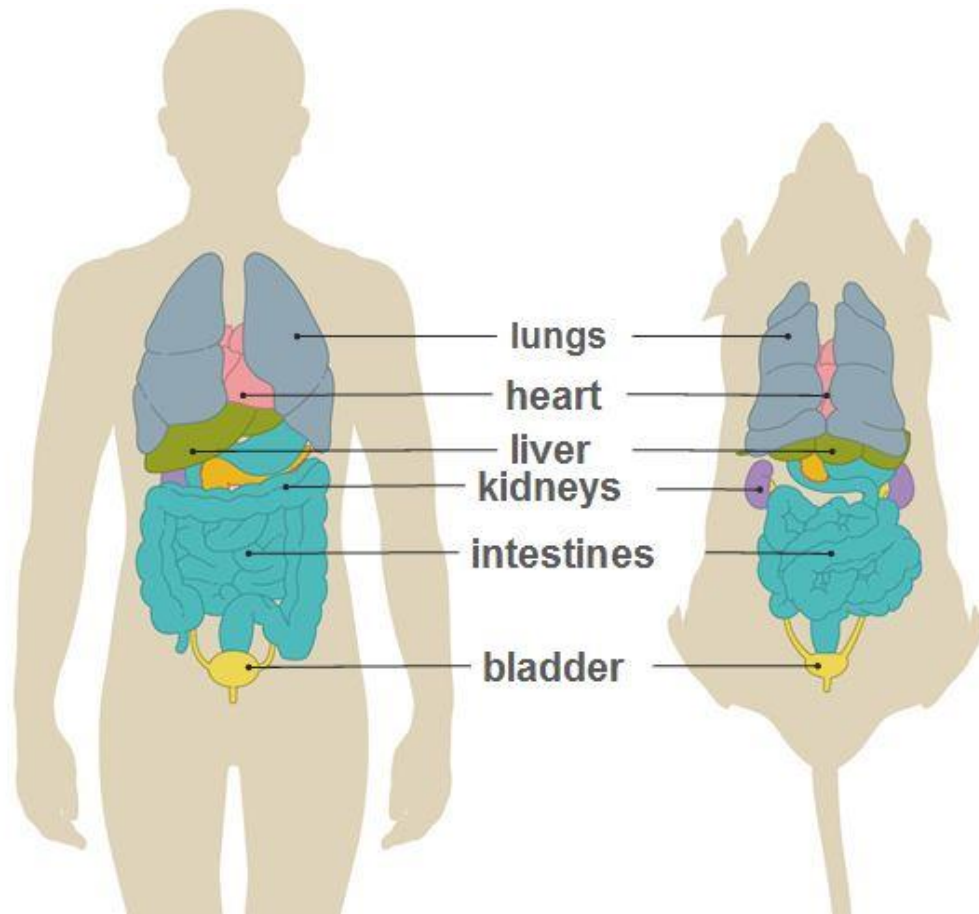

In perspectief: 320 miljoen dieren geslacht – 26 miljoen per maand (2017)

Muizen en ratten

- Anatomische, fysiologische en genetische gelijkenissen met de mens

Laboratory Mouse

Education

Caltech, Oxford, Stanford, Harvard, MIT, Princeton, Cambridge, Imperial, Berkely, Chicago, Yale, ETH Zurich, Columbia, UPenn, John Hopkins, UCL, Cornell, Northwestern, UMichigan, Toronto, Carnegie Mellon, Duke, UWashington, UTexas at Austin, GA Tech, Tokyo, Melbourne, Singapore, UBC, Wisconsin-Madison, Edinburgh, McGill, Hong Kong, Santa Barbara, Karolinska Institute, UMinnesota, Manchester ... and just about every other major university, medical school & research institution in the world.

Nobel Prizes

1905 - Transmission and treatment of TB
1906 - Structure of Nervous System
1907 - Role of protozoa in disease
1908 - Immunity to infectious diseases
1928 - Investigations on typhus
1929 - Importance of dietary vitamins
1939 - Discovery of antibacterial agent, Prontosil
1945 - Discovery of penicillin
1951 - Yellow fever vaccine
1952 - Discovery of streptomycin
1954 - Culture of the polio virus
1960 - Understanding of immunity
1970 - Understanding of neurotransmitters
1974 - Structural & functional organisation of cells
1975 - Tumour-viruses and genetics of cells
1977 - Hypothalamic hormones
1984 - Techniques of monoclonal antibody formation
1986 - Nerve growth factor and epidermal growth factor
1990 - Organ transplantation techniques
1992 - Regulatory mechanisms in cells
1996 - Immune-system detection of virus-infected cells
1997 - Discovery and characterisations of prions
1999 - Discovery of signal peptides
2000 - Signal transduction in the nervous system
2004 - Odour receptors and organisation of olfactory systems
2008 - Role of HPV and HIV in causing disease
2010 - Development of in vitro fertilization
2011 - Discoveries around innate and adaptive immunity
2012 - Reprogramming mature cells to pluripotent ones

CV of a Lifesaver

Overview

- Involved in around 75% of research
- Short life-span and fast reproductive rate means mice are suitable for studying disease across whole life cycle
- 98% of genes have comparable genes in humans
- Similar reproductive and nervous systems and suffer many of the same diseases as humans including cancer, diabetes and anxiety
- Can be genetically modified to include human genes to enhance biological relevance
- Can act as an avatar for a human cancer to allow drug therapies to be trialled safely

Research Areas

Alzheimer's disease, anaesthetics, AIDS & HIV, anticoagulants, antidepressants, asthma, blindness, bone and joint disease, brain injury, breast cancer, cardiac arrest, cystic fibrosis, deafness/hearing loss, Down's syndrome, drugs for high blood pressure, transplant rejection, Hepatitis B, C & E, Huntington's disease, influenza, leukaemia, malaria, motor neurone disease, multiple sclerosis, muscular dystrophy, Parkinson's disease, prostate cancer, schistosomiasis, spinal cord injury, stroke, testicular cancer, tuberculosis,

Contact

www.understandinganimalresearch.org.uk
www.animalresearch.info
www.amprogress.org
www.speakingofresearch.com

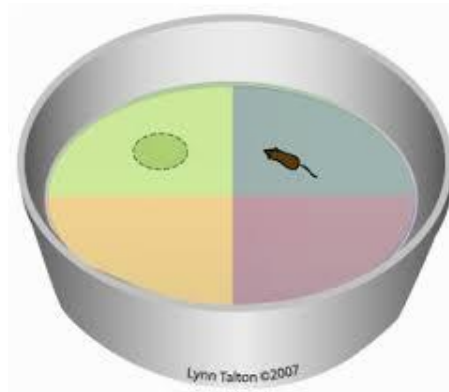
Muizen en ratten

- Geheugenonderzoek

Normale muis

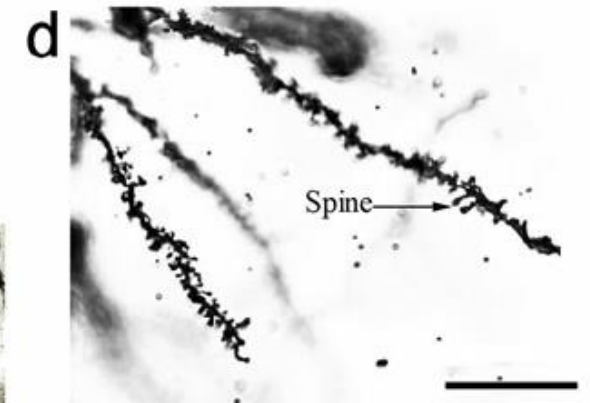
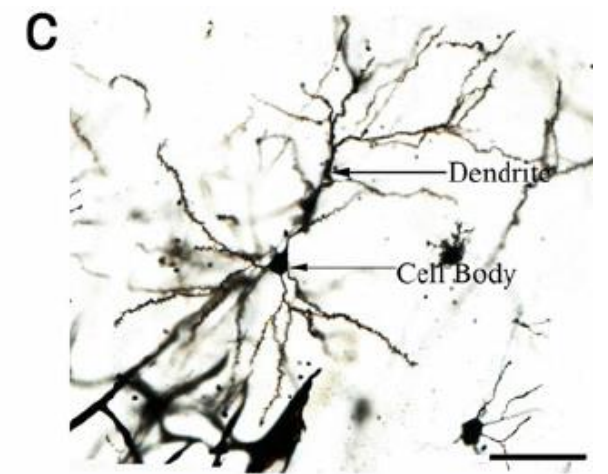
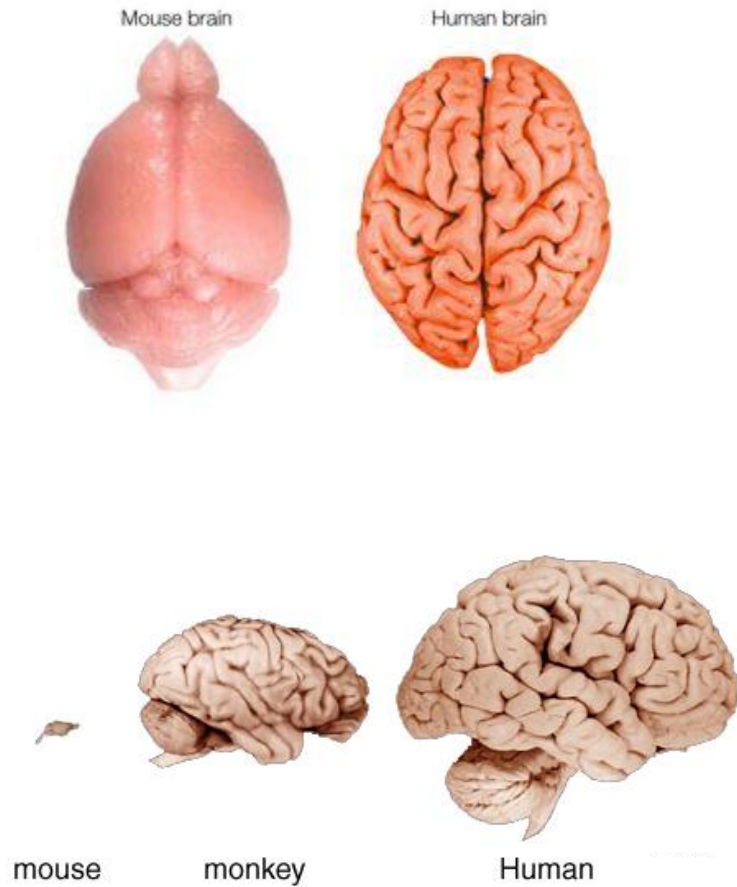
Verstopt platform

Muis met de ziekte van Alzheimer

Hersenonderzoek in een complex organisme

Honden

- Dierengeneeskunde
 - Vaccinaties tegen virussen, wormen, parasieten, mijten
- Kanker
 - Zowel voor de mens als de hond
- Veiligheidstesten
 - Gelijkaardige leverfunctie
- Diabetes
 - Bijvoorbeeld ontwikkeling van insuline behandeling
- Hartziekten
 - Chirurgische ingrepen aan de hartklep en aorta (zowel bij de hond als de mens)

(Aantal 2017: 334)

Primaten

- Niet-humane primaten: 98% genetisch identiek
- Hogere hersenfuncties
 - De ziekte van Parkinson
 - Hersenbloedingen
 - Neurale protheses
- Ontwikkeling van vaccins voor Ebola, malaria en AIDS

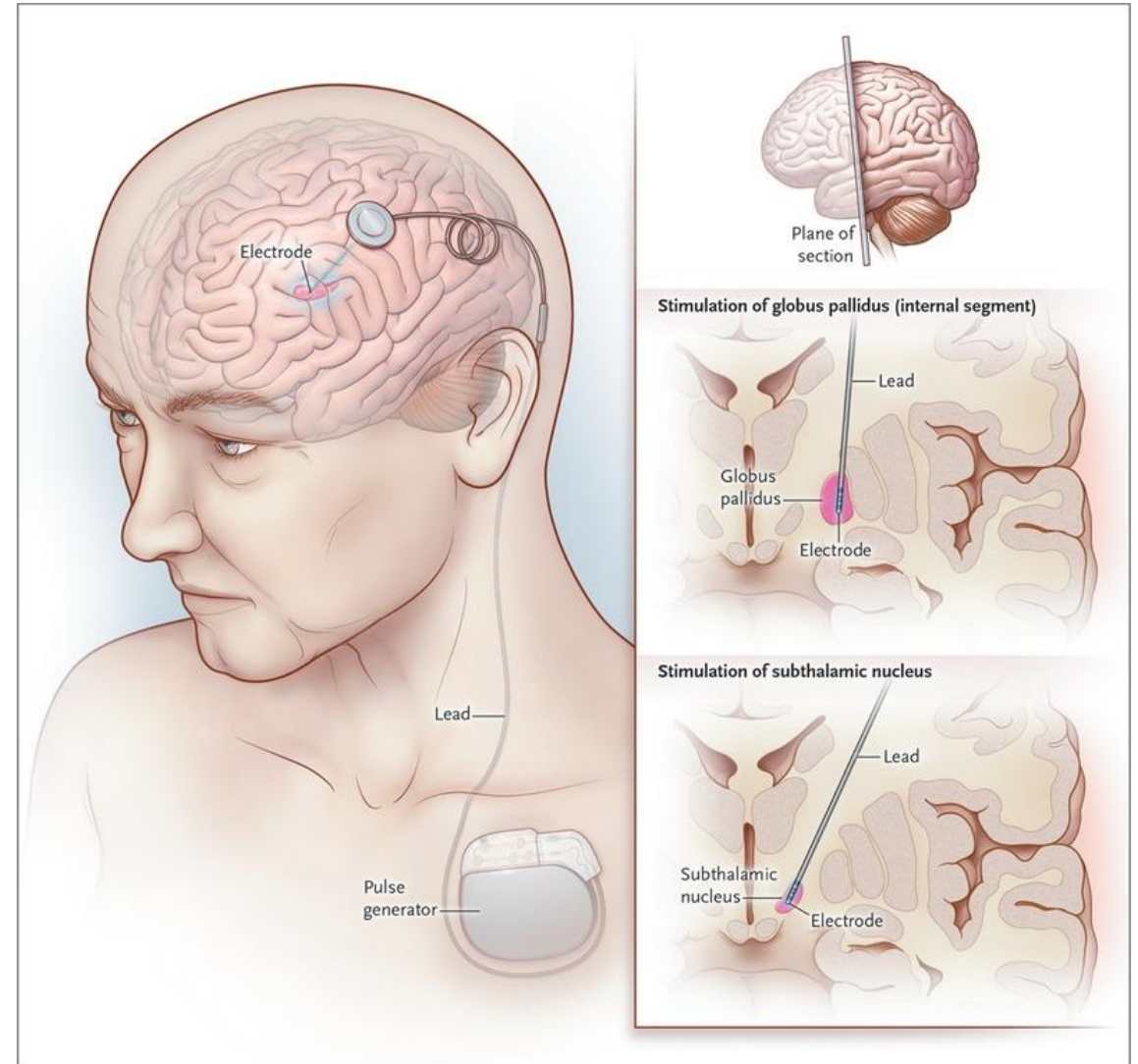
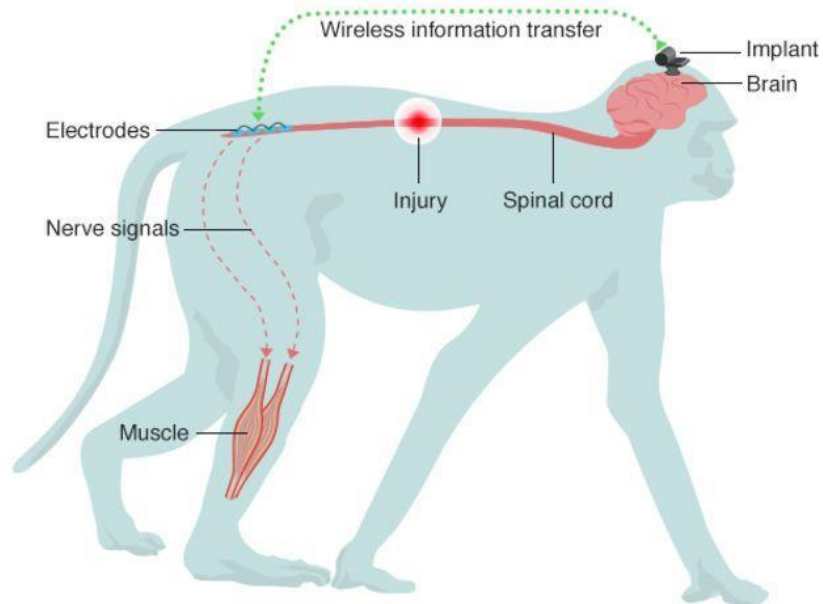
<https://www.canvas.be/video/dieren-als-instrumenten>

Diepe-hersenstimulatie

- > 80 000 Parkinson patiënten behandeld sinds 2002
- Mogelijk dankzij onderzoek op ratten en apen sinds 1983

Bypassing spinal cord injury with wireless link

Leven na de proef

Konijnen- en knaagdierenopvang

Herplaatsing ex-proefdieren

Opvang en herplaatsing
dieren in nood

Internationaal straat- en
asiel dieren castratieproject

Wij hebben ons reeds over
**378 konijnen, 88
cavia's, 1 hamster, 1
gerbil, 330 kippen, 24
honden en 2 katten**
ontfermd!

Leven na de proef

Stichting AAP

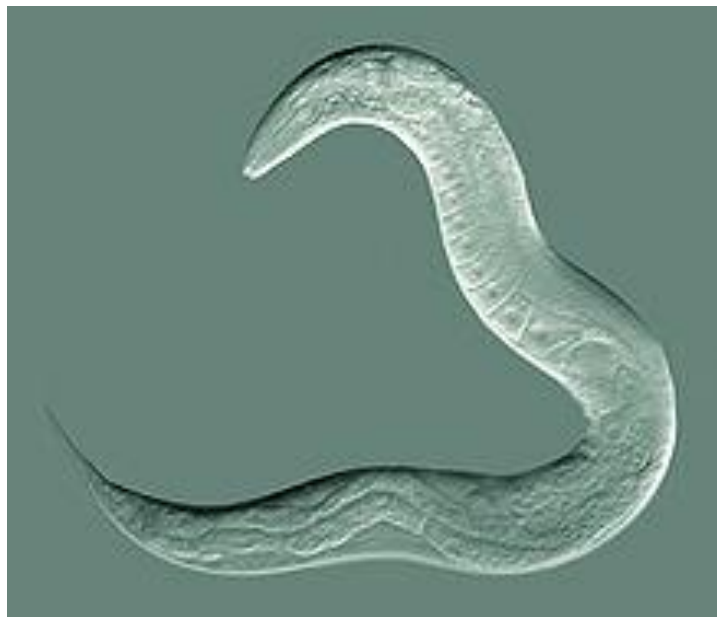
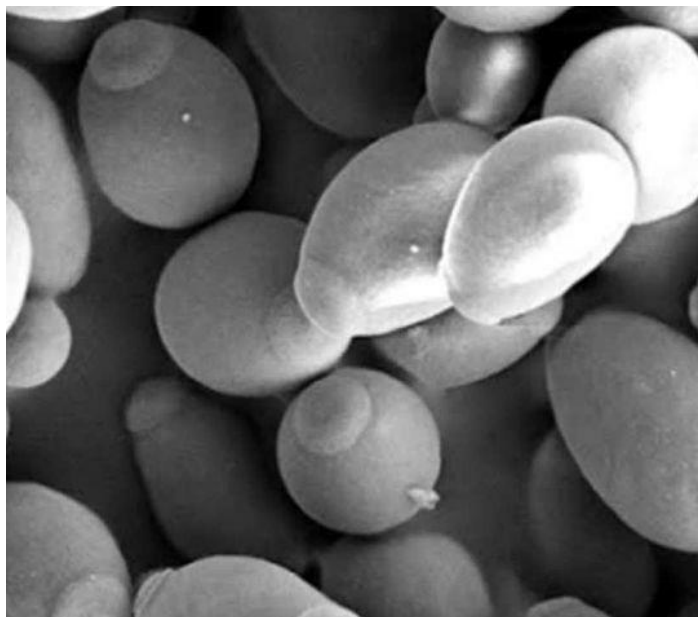
<https://www.aap.nl>

Tyr & Kaman, de 2 laatste proefapen van de RU in Nijmegen, nu bij AAP.

Niet in de statistieken...

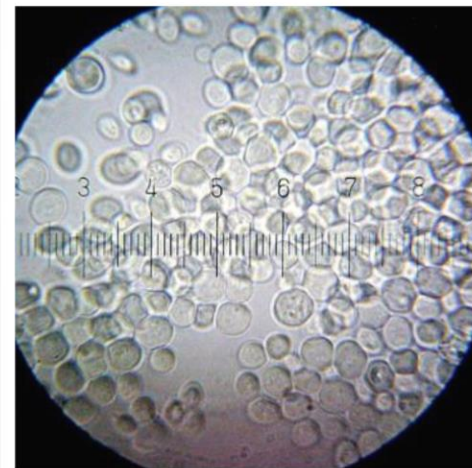
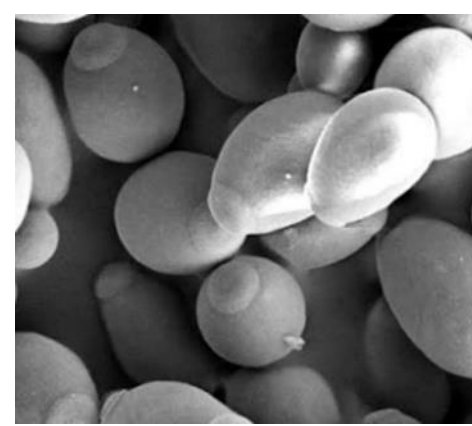

Waarom gist?

- Groeit snel, goedkoop
- Sexuele reproductie
- Eenvoudige genetische manipulatie
- Zelfde celstructuur als dieren en planten
- Eeuwenlang bestudeerd (bierbrouwen)

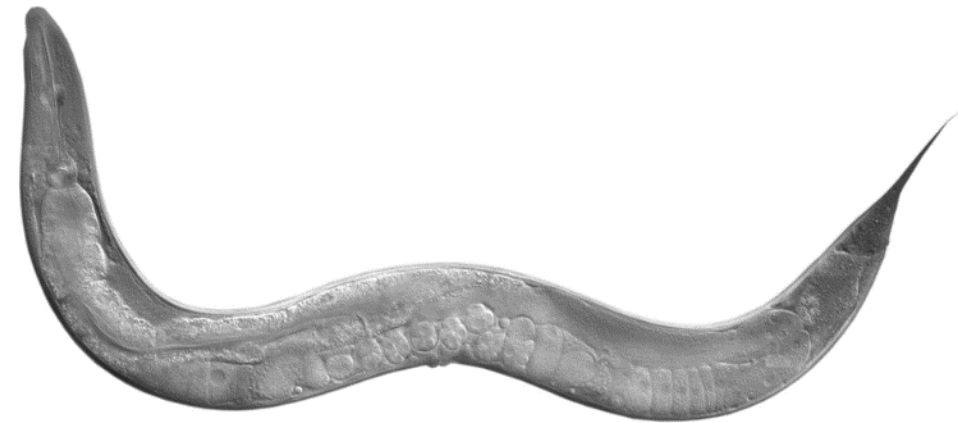

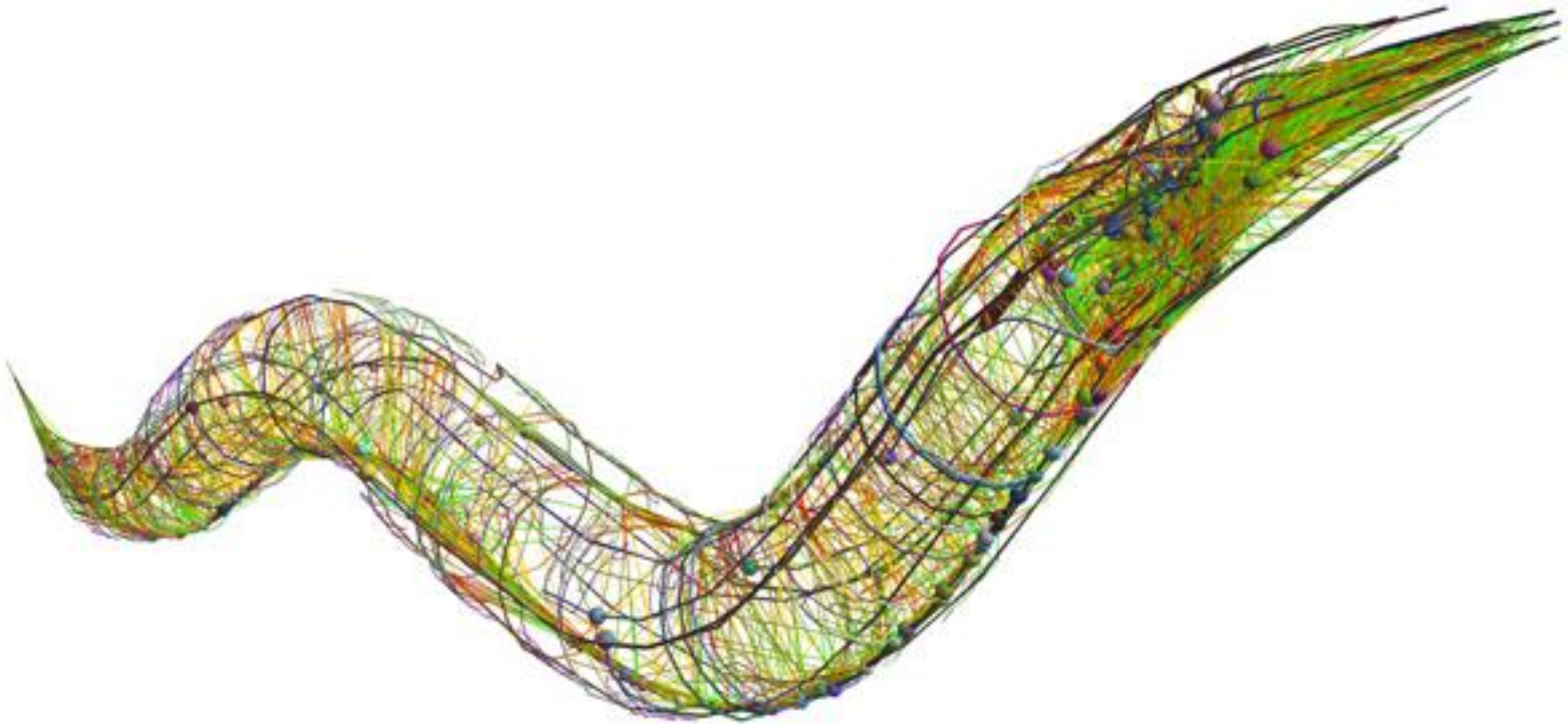
- Veroudering
- Celdeling
- Functie van genen en eiwitten
- Nieuwe genetische technieken
- Synthetische biologie
- ...

Ringworm

- 1 mm lang
- 1000 eieren per dag, levenscyclus van 14 dagen
- Genetisch onderzoek
- Ontwikkelingsbiologie
- Onderzoek naar veroudering
- Neurodegeneratieve aandoeningen

Alle cellen van de ringworm *C. elegans* zijn in kaart gebracht (hier zijn alle zenuwcellen afgebeeld)

De kracht van de fruitvlieg

- >60% van DNA hetzelfde
- Makkelijk genetisch te manipuleren
 - Screenen voor genetische modificatoren
- Makkelijk en snel te kweken
- Neurodegeneratie
- Functie van genen en eiwitten

«Zonder fruitvlieg
stond wetenschap
niet zo ver»

2017

Parkin Lines

1E

- Stocks -

Jones Visions
R.T.

DRIVERS

1B

- Stock -

Jones Visions
R.T.

NEW STOCKS - II

1J

- Stocks -

Jones Visions

NEW STOCKS - I

1I

- Stocks -

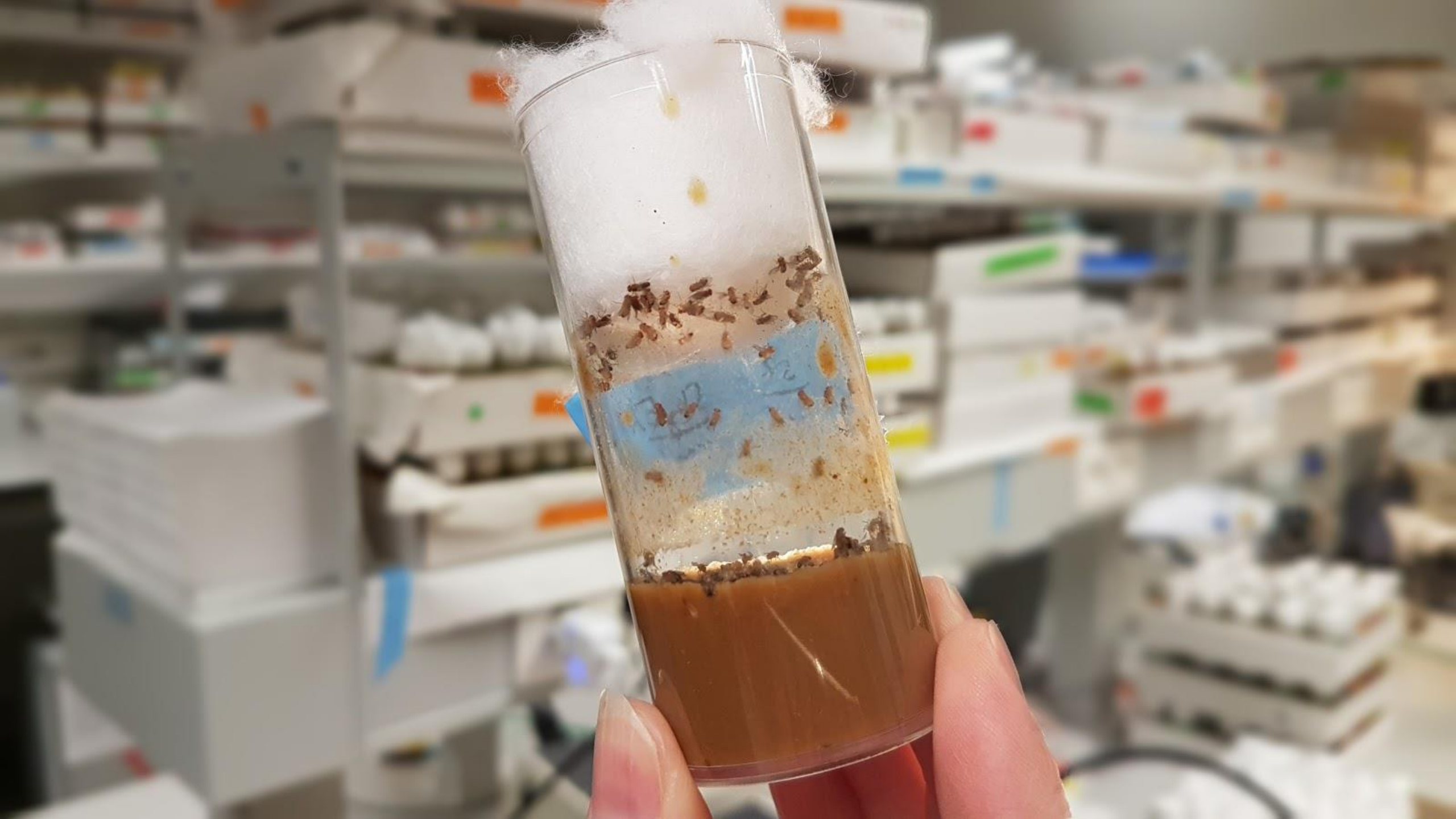
Jones Visions

Jones - SPADA

CRUISES

F 2, 65

ACTIN COX VOS REA
Cyo

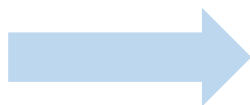

Overzicht

1. Welke proefdieren en waarom?
2. Kan je zomaar een dierproef doen?
3. Wat met alternatieven?
4. Dierproeven in de media
5. Infopunt proefdieronderzoek
6. Ethische dilemma's

Een dierproef doe je niet zomaar!

De Ethische Commissie: 7+ experts

controle & advies

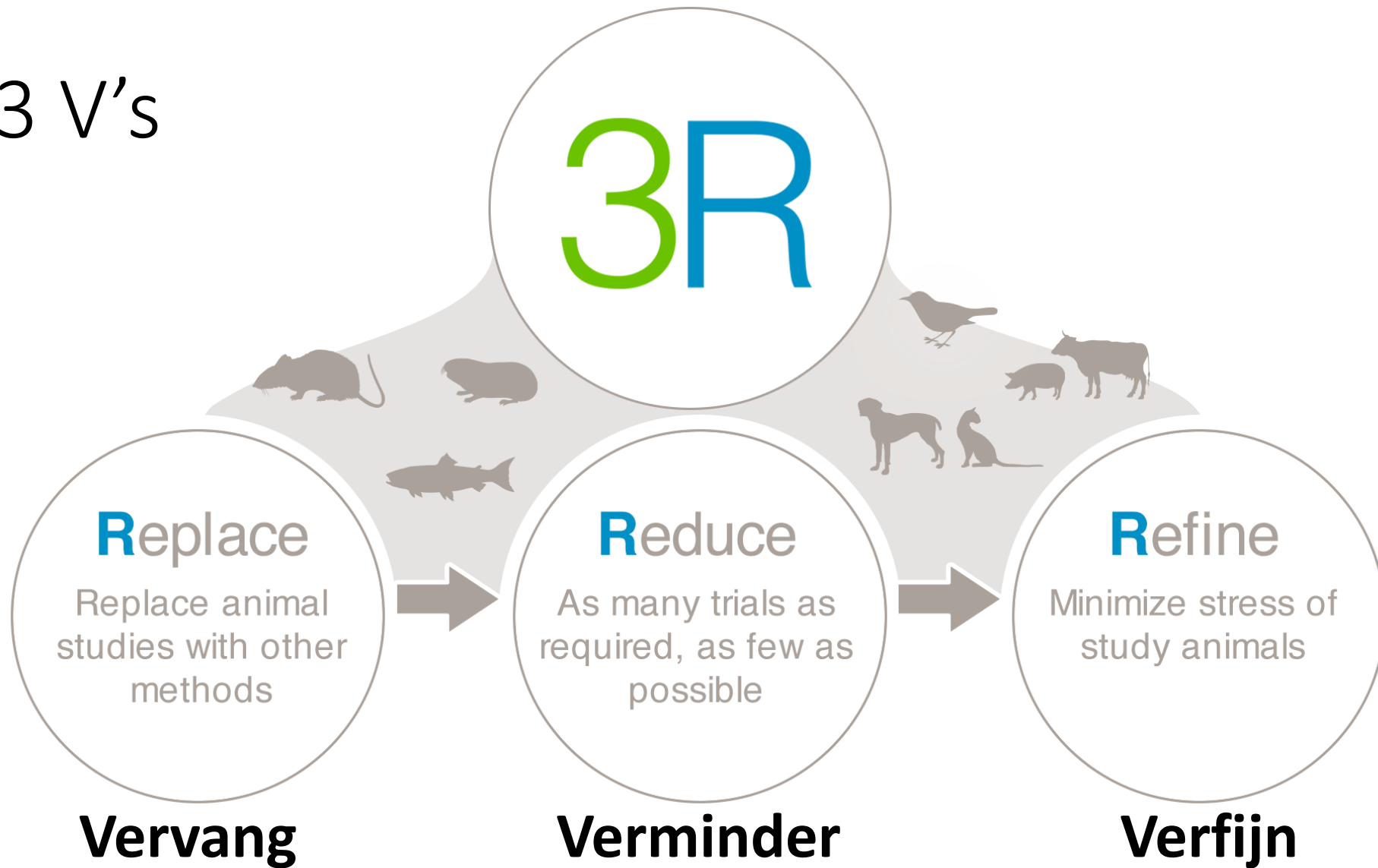

- Ethiek
- Dierenwelzijn
- Proefopzet en statistiek
- Alternatieve methoden*

*Bij wet verplicht om alternatieven te gebruiken waar het kan

De 3 V's

➤ De vierde V: Verantwoordelijkheid (Responsibility)

Vervangen

Replace

Replace animal studies with other methods

- Het is wettelijk verplicht een alternatieve methode te gebruiken als die bestaat

Verminderen

Reduce

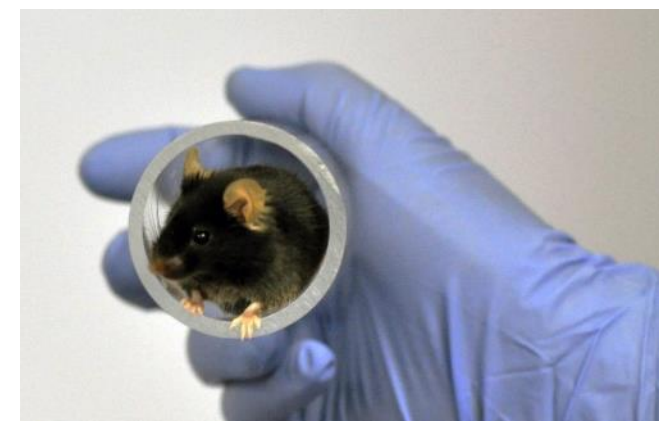
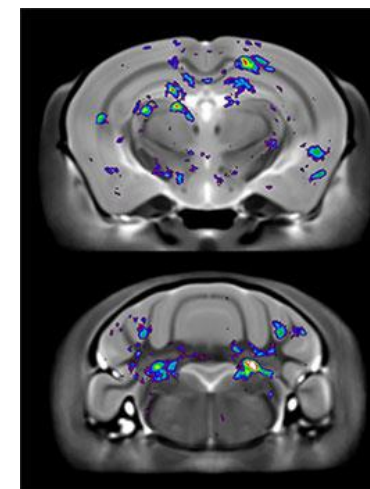
As many trials as
required, as few as
possible

Verfijnen

Refine

Minimize stress of
study animals

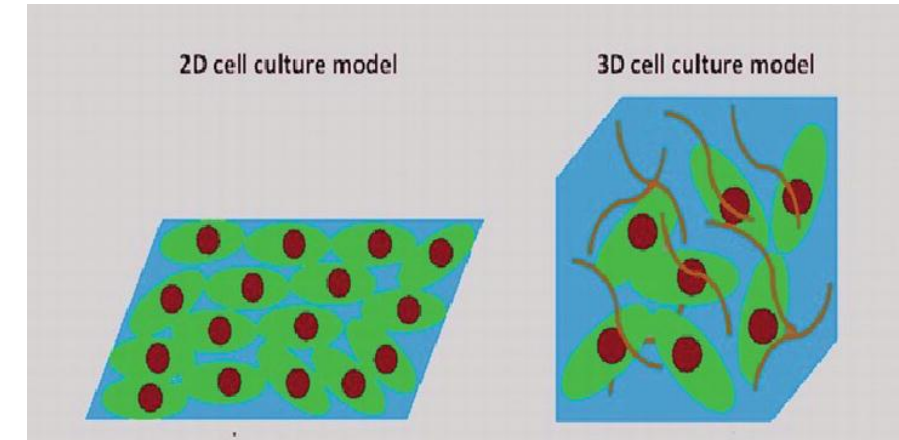
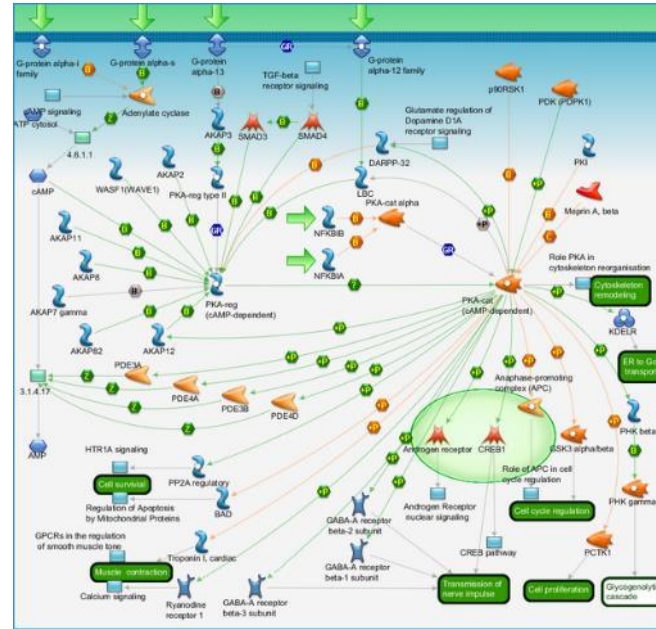
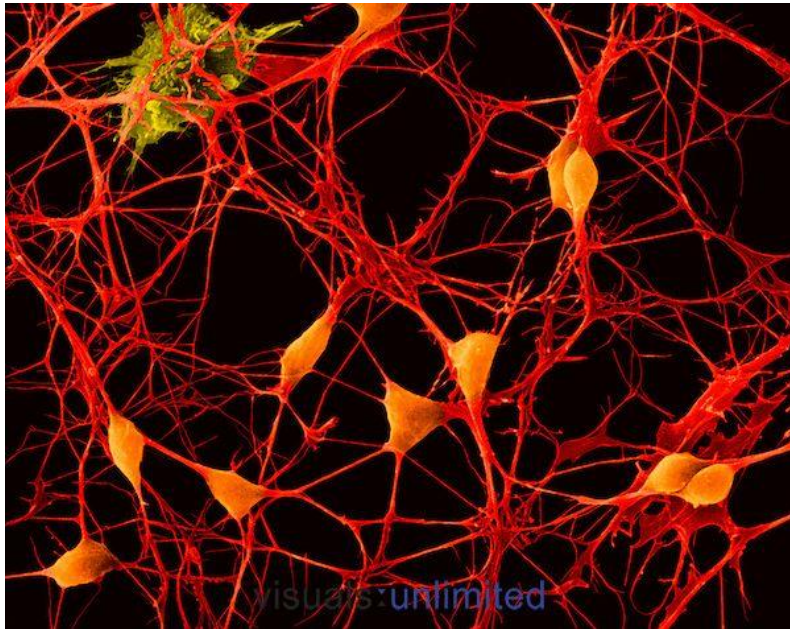

Overzicht

1. Welke proefdieren en waarom?
2. Kan je zomaar een dierproef doen?
3. **Wat met alternatieven?**
4. Dierproeven in de media
5. Infopunt proefdieronderzoek
6. Ethische dilemma's

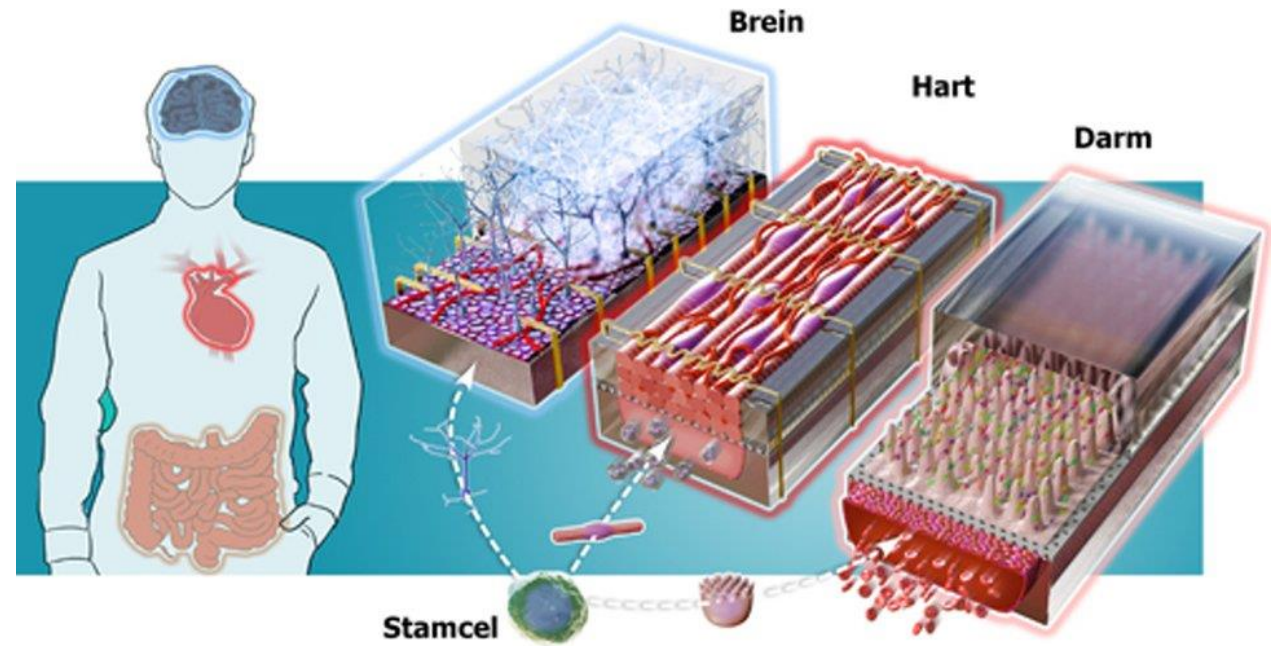
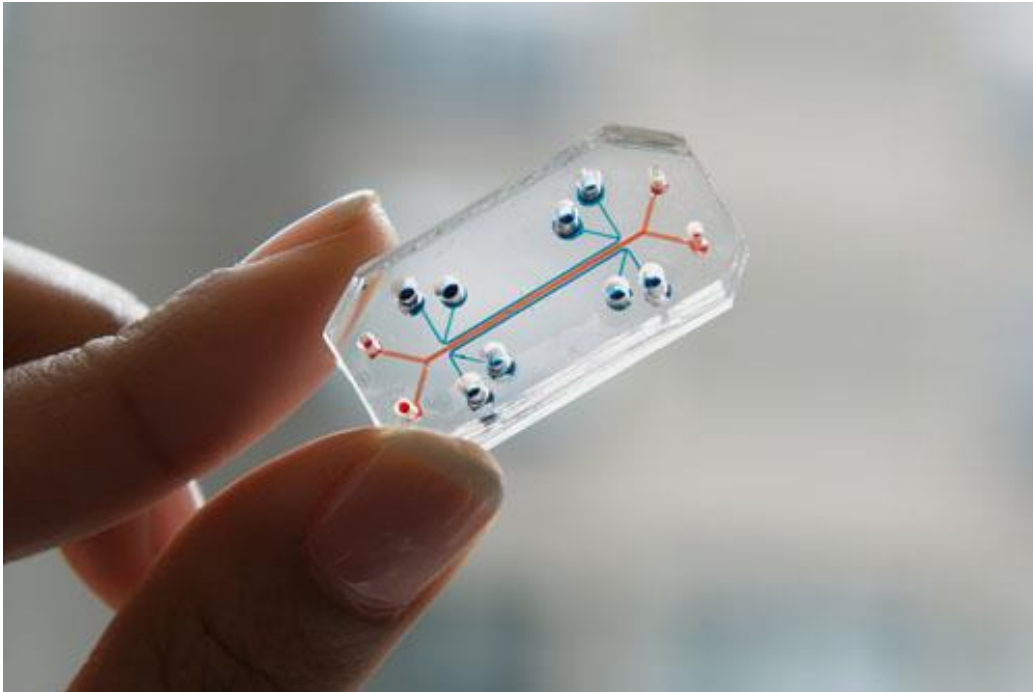
Cel- en weefselculturen

- Makkelijk te kweken
- Goedkoper dan proefdieren
- Hoge doorvoer (veel experimenten in korte tijd)
- Minder variatie

Lab/Body-on-a-chip

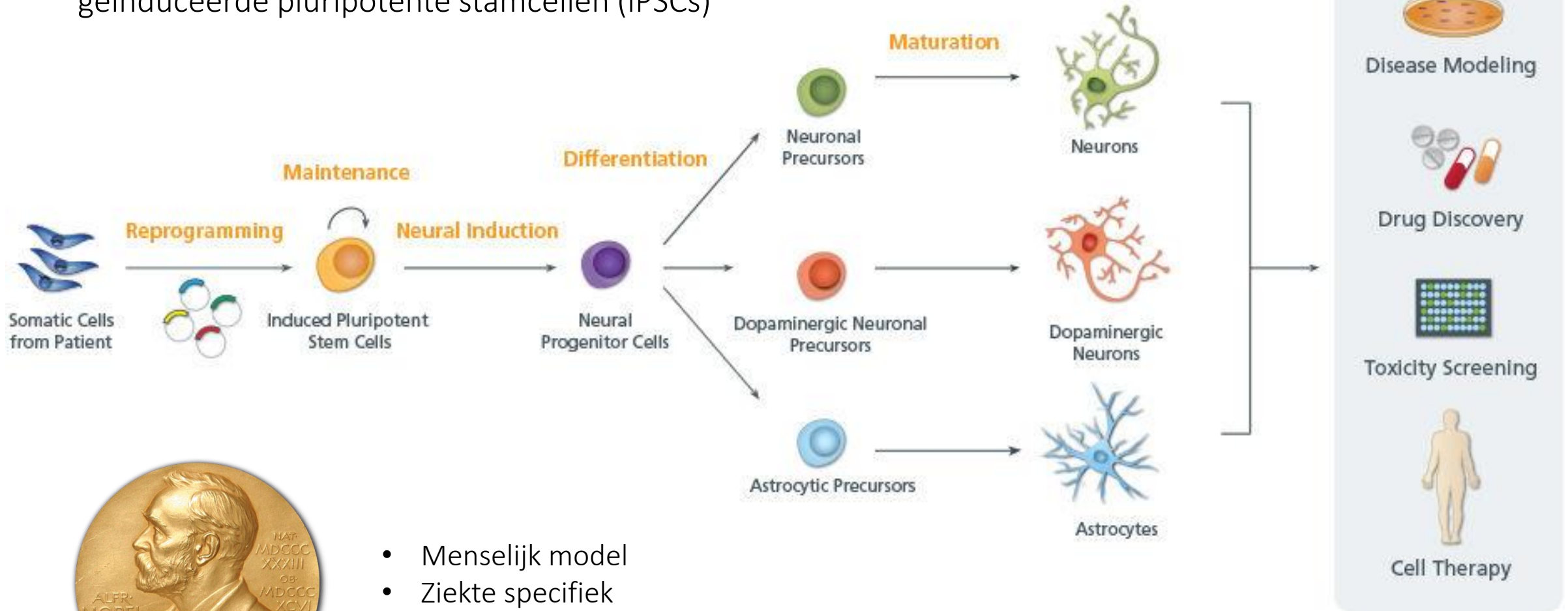

- Menselijke cellen
- Nevenwerkingen van potentiële medicijnen → vermindering van dierproeven

Stamcellen

geïnduceerde pluripotente stamcellen (iPSCs)

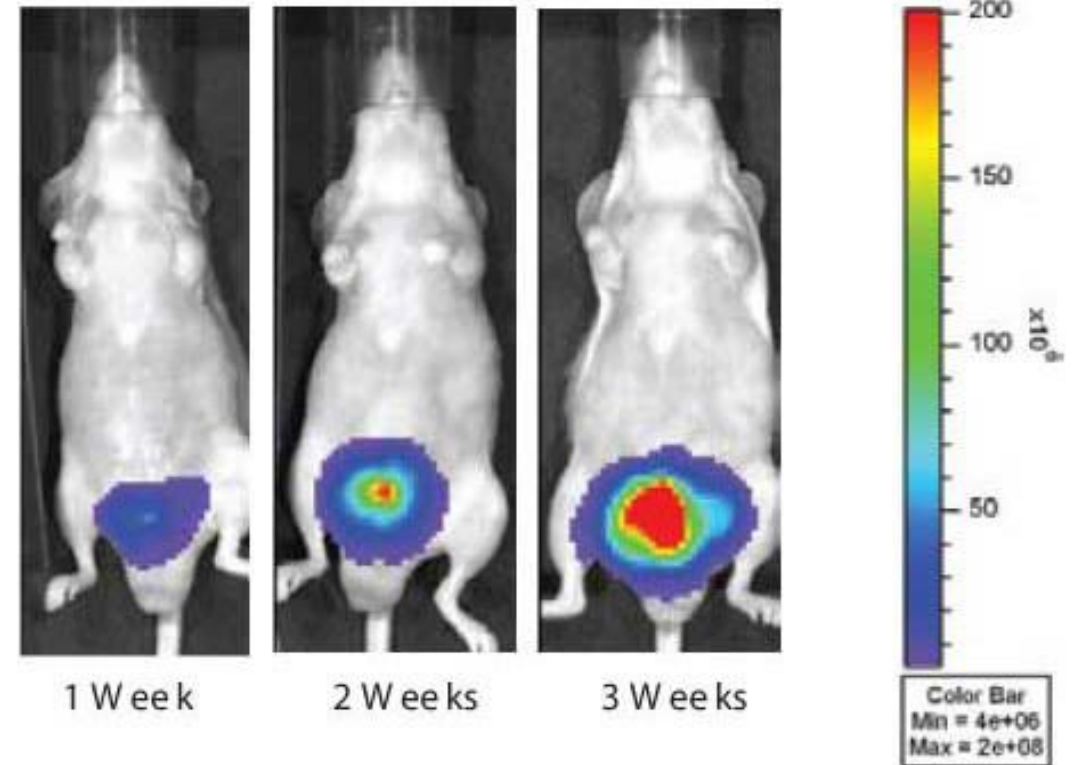
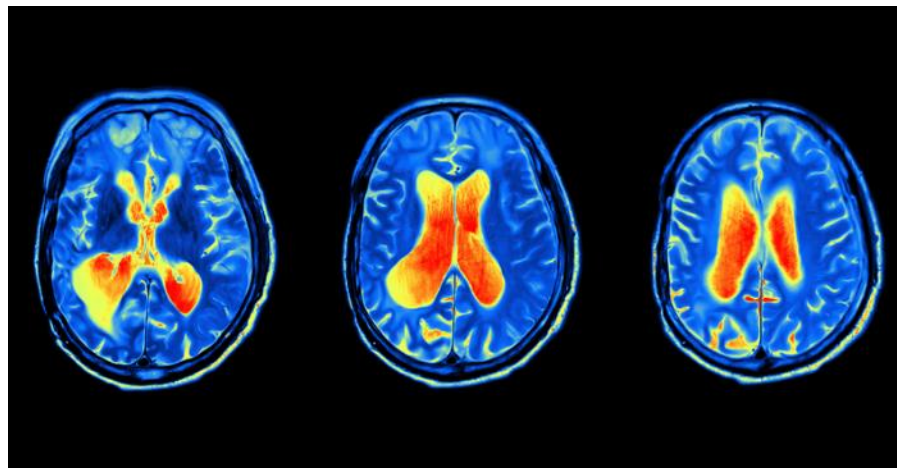
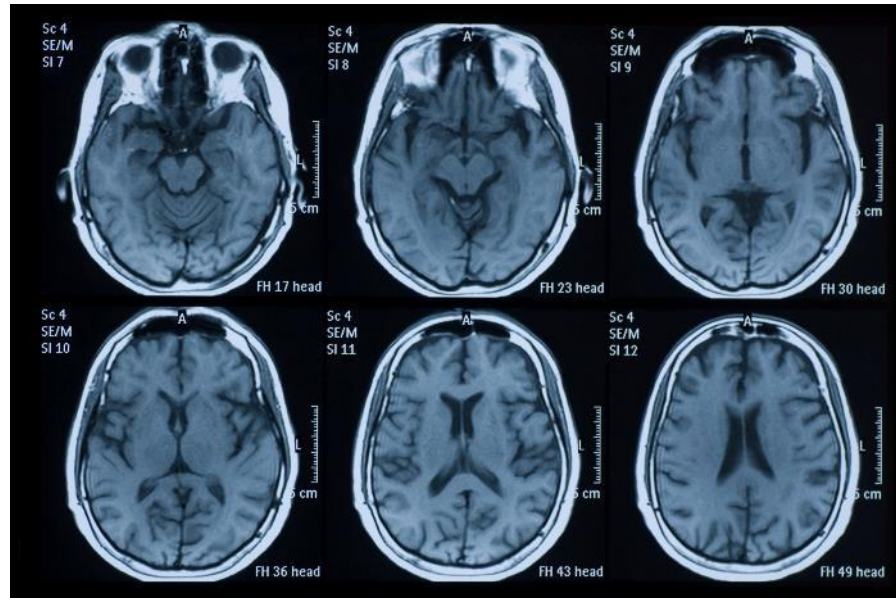
- Menselijk model
- Ziekte specifiek
- Patiënt specifiek

Beeldvormingstechnieken

Meerdere meetpunten per dier = vermindering!

Computermodellen

The screenshot displays the Forge software interface for QSAR modeling. The main window shows a 3D molecular model of a protein-ligand complex. The left sidebar contains a 'QSAR Model' panel with a dropdown menu showing '43 Activity Atlas for A2a over A1' and a 'Confidence Level' of 2.0. Below this are checkboxes for various QSAR models, including 'View Activity Cliff Summary of Electrostatics', 'View Activity Cliff Summary of Hydrophobics', and 'View Activity Cliff Summary of Shape'. The bottom panel shows a table of molecules with columns for 'Fav', 'Structure', 'Ref', 'Title', 'Tags', 'Activity (A2a over A1)', 'LE (A2a)', 'Novelty', 'Novelty (44)', 'A1 potency nM', 'A2a potency nM', 'A3 potency nM', 'A2a over A1', 'A2a over A3', 'LipE (A1)', 'Radial Plot', 'Sim', and 'Conf'. The table lists two molecules: Cpd188 and Cpd18, both marked as 'Training Set'.

Columns Script Editor

```
function log10(val) {  
  return Math.log(val) / Math.LN10;  
}  
  
var A1 = molecule.columnValue("A1 potency nM");  
var A2 = molecule.columnValue("A2a potency nM");  
var A3 = molecule.columnValue("A3 potency nM");  
  
var A1factor=log10(A1);  
var A2factor=log10(A2);  
var A3factor=log10(A3);  
  
var A1factor=1A2-1A1;  
var A3factor=1A2-1A3;  
  
molecule.setColumnValue("A2a over A1",A1factor);  
molecule.setColumnValue("A2a over A3",A3factor);
```

Columns Script Help

Columns Script is an advanced feature which allows properties to be calculated on a molecule and added as a column to the result table.

The script should be written in QtScript which is based on the ECMAScript (JavaScript) scripting language, as defined in standard ECMA-262 with a few extensions which are listed in the API section below.

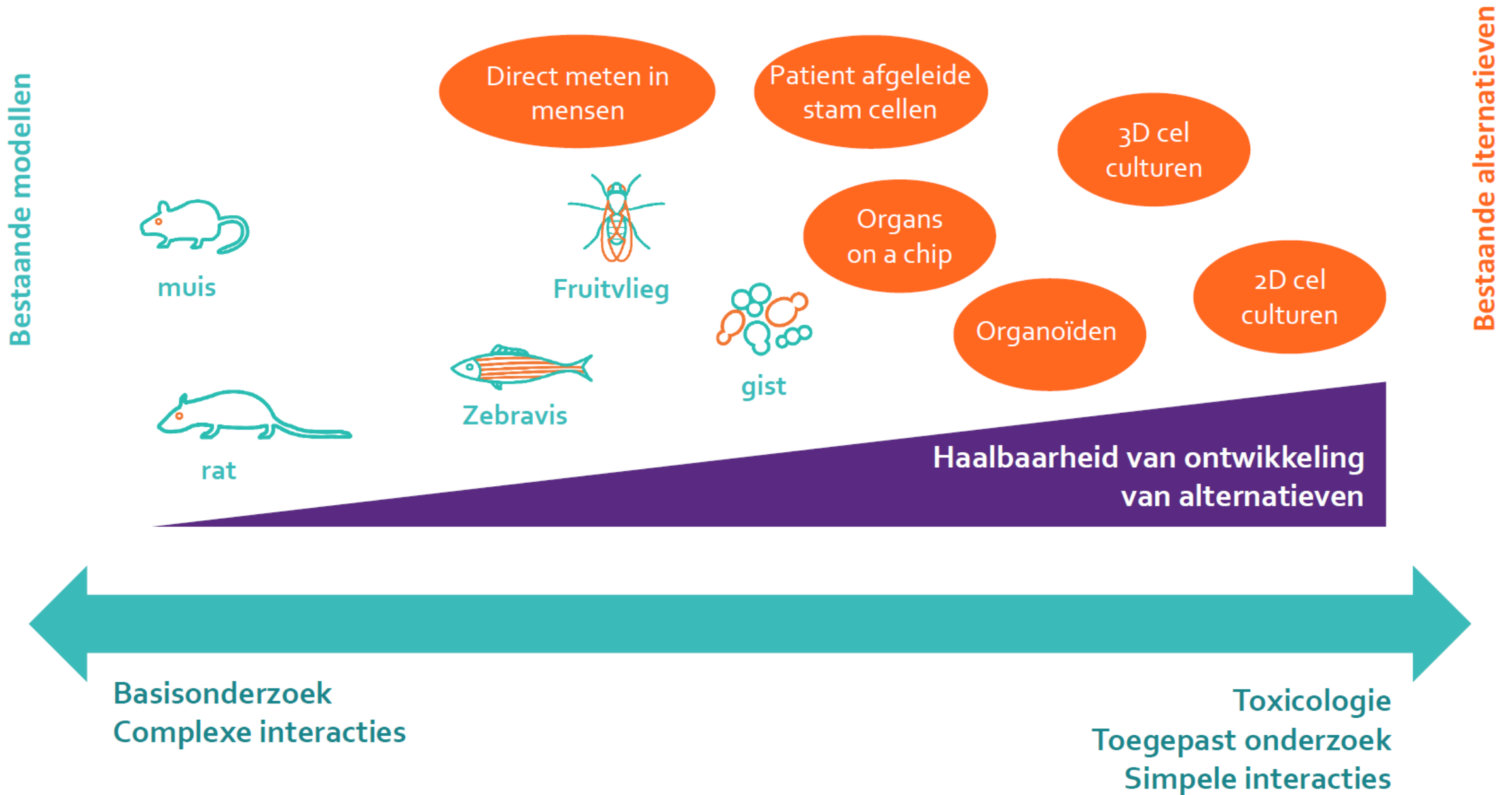
The script is run for each molecule in the project. It will timeout if it takes longer than 500ms to run per molecule.

Activity Cliff Summary of Positive Electrostatics
Activity Cliff Summary of Negative Electrostatics
Activity Cliff Summary of Favourable Hydrophobics
Activity Cliff Summary of Unfavourable Hydrophobics
Activity Cliff Summary of Favourable Shape
Activity Cliff Summary of Unfavourable Shape

Fav	Structure	Ref	Title	Tags	Activity (A2a over A1)	LE (A2a)	Novelty	Novelty (44)	A1 potency nM	A2a potency nM	A3 potency nM	A2a over A1	A2a over A3	LipE (A1)	Radial Plot	Sim	Conf
Reference (3 mols)																	
Protein (1 mol)		n/a	3PWH THERMOSTABL...		nan	nan			Invalid	Invalid	Invalid	nan	nan	nan		0	0
Training Set (102 mols)																	
93	Training Set	Cp...	Cpd188	series 1	1.56	0.115	Low	Low	101	2.8	300	-1.55716	-2.02996	1.3	0.468	0.697	2
45	Training Set	Cp...	Cpd18	series 2	1.4	0.063	Low	Low	302	12	0.4	-1.40083	1.47712	-2.1	0.405	0.945	2

Waar alternatieven diermodellen vervangen

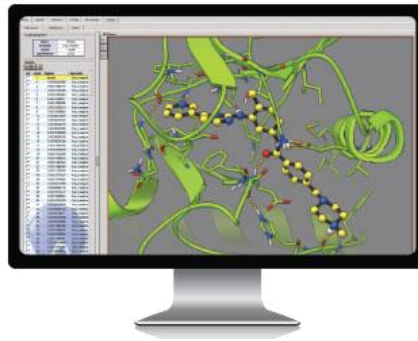
Elke methode is slechts een deel van de puzzel

In vitro

In vivo

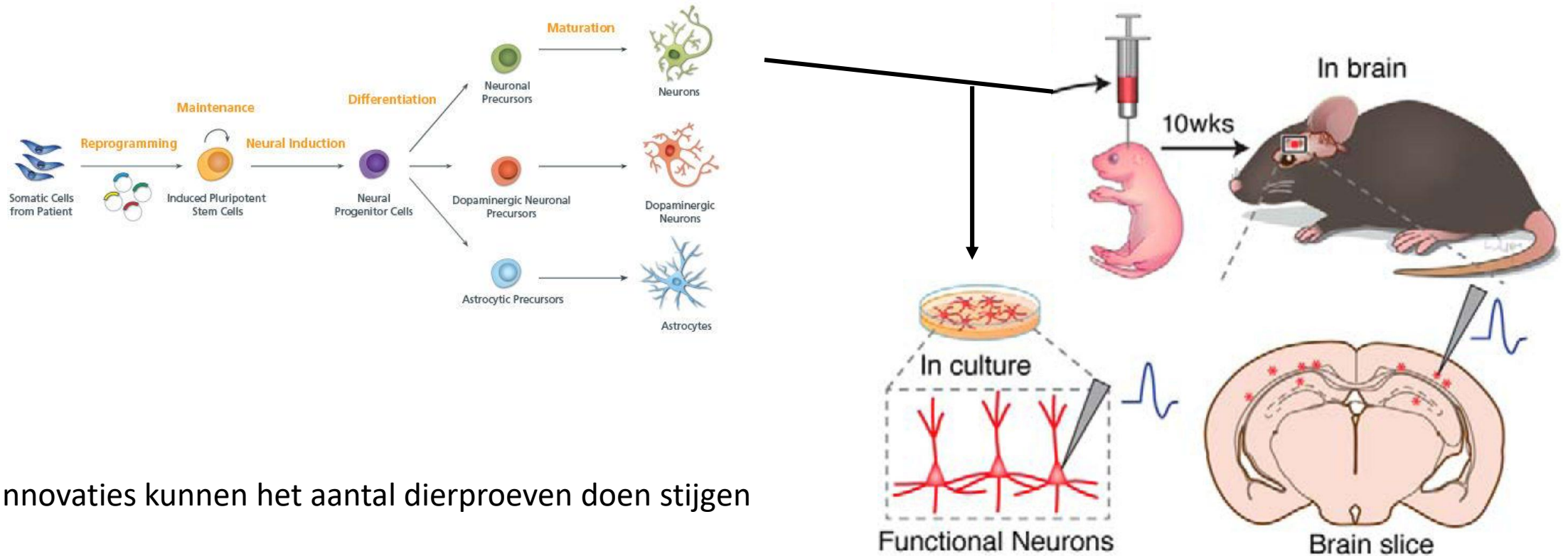

In silico

Combinatie van methodes

- Stamcellen transplanteren om betere muismodellen te maken

Innovaties kunnen het aantal dierproeven doen stijgen

Proefdieren worden gebruikt

... uit gewoonte?

... omdat het goedkoper is.

Overzicht

1. Welke proefdieren en waarom?
2. Kan je zomaar een dierproef doen?
3. Wat met alternatieven?
4. Dierproeven in de media
5. Infopunt proefdieronderzoek
6. Ethische dilemma's

Na 2025 geen dierproeven meer in Vlaanderen?

Nederland wil in 2025 wereldwijd koploper worden in onderzoeksmethoden zonder proefdieren. Het land zal het niet volledig zonder dierproeven doen, maar wil zo veel mogelijk met alternatieven werken. De Nederlanders hebben het over het 'uitfaseren' van dieronvriendelijke tests.

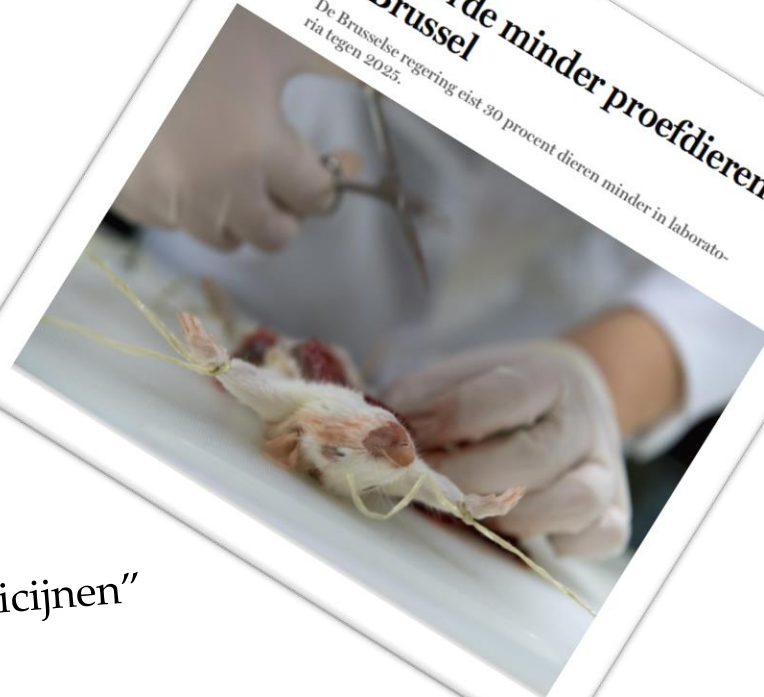
"Meer dan vier op de vijf dierproeven zijn nutteloos"

05-07-18, 11.23u - Peter Winterman en Beau Wauters - Bron: AD, eigen berichtgeving

Een derde minder proefdieren in Brussel

De Brusselse regering eist 30 procent dieren minder in laboratoria tegen 2025.

"Biggen onthoofd, nek van muizen gebroken"

"Dierproeven hebben geen enkel nut meer in de ontwikkeling van biotechmedicijnen"

Gaia filmt undercover hoe proefdieren bij VUB mishandeld worden: "Systeem is compleet rot, we willen grondige opkuisbeurt"

"Babymuisjes onthoofd"

GAIA FILMT DEZE DIERENGRUWEL BIJ VUB

Staatssecretaris geschokt over undercoverfilm van GAIA

29/11/2016 om 16:56 | Bron: BELGA

Harde undercoverbeelden uit horrorlabo: achtergelaten hond sterft, aap wordt tegen deurpost gegooid

15/10/2019 om 16:29 door Jesse Van Regenmortel

(FOTO: CRUELTY FREE INTERNATIONAL)

EARA: « Onaanvaardbare schendingen van de wetten op dierenwelzijn »

De honden vliegen verzorgster Conny Meeus rond de nek (foto: Piet Dierckx)

Dierproeven gaan weer in stijgende lijn

01/09/2017 om 10:33 | Bron: BELGA

Animal Rights houdt stille mars in Leuven tegen dierproeven

Ruim driehonderd mensen hebben vannamiddag in het centrum van Leuven deelgenomen aan een stille mars tegen dierproeven. Organisator Animal Rights wil ...

HLN.BE

Elke maand nog altijd 20.000 dierproeven: "Noodzakelijk kwaad"

01-09-17, 08.34u - ju - Bron: Belgica

Na 2025 geen dierproeven meer in Vlaanderen?

© rr

Nederland wil in 2025 wereldwijd koploper worden in onderzoeksmethoden zonder proefdieren. Het land zal het niet volledig zonder dierproeven doen, maar wil zo veel mogelijk met alternatieven werken. De Nederlanders hebben het over het 'uitfaseren' van dieronvriendelijke tests.

Verantwoordelijkheid van de overheid

- Betrek wetenschappers meer in het uitwerken van beleid
- Gijzel toekomstige generaties niet door huidig beleid

Groen pleit voor heffing op dierproeven

18/12/2016 om 06:38 door adm | Bron: BELGA

Het aantal proefdieren neemt niet meer af. De Brusselse regering eist 30 procent dieren minder in laboratoria tegen 2025.

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werden vorig jaar 92.292 dieren gebruikt voor proeven. Ter vergelijking: in Vlaanderen waren dat er 245.758 en in Wallonië 197.779. Toch gaat het Brussel gewest nu een voortrekkersrol spelen om deze praktijk significant af te bouwen. Tegen 2025 moeten er dertig procent minder proefdieren zijn. Dat keurde de Brusselse regering donderdagochtend goed.

Zijn quota nuttig?

- Heffing door overheid: investeren en straffen tegelijkertijd?
- Willen we inzetten op meer biomedisch onderzoek?
- Lokale wetgeving: verschuiving van dierproeven naar andere landen, vaak met minder strenge wetgeving rond dierenwelzijn?

Verantwoordelijkheid van de media

- Figuren: context en correctheid!
- 'Clickbait' is nefast een constructief debat
- Debat verder laten gaan dan 'wellesnietes'

"Meer dan vier op de vijf dierproeven zijn nutteloos"

05-07-18, 11.23u - Peter Winterman en Beau Wauters - Bron: AD, eigen berichtgeving

2008
Vietnam, Rusland, UK, ...

AHWLA
Assessing the Health and
Welfare of Laboratory Animals

<http://www.ahwla.org.uk/>

♦ Interview

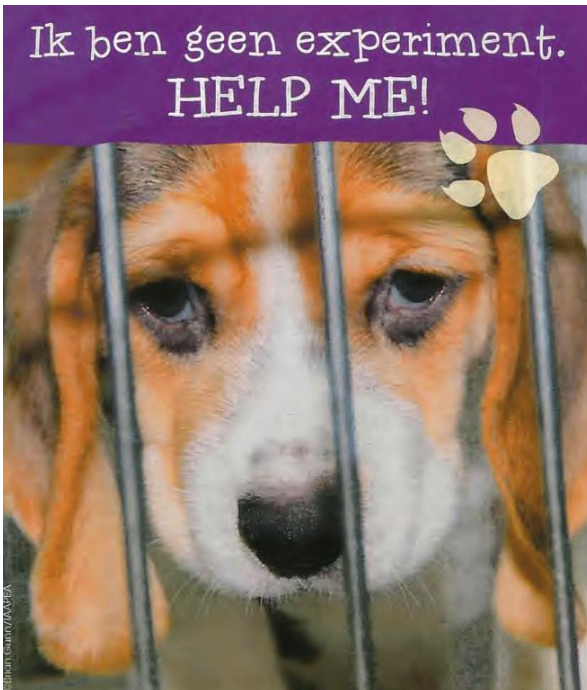
Zijn dierproeven nog wel van deze tijd?

Jen Hochmuth en Jeroen Aerts. Beeld Wouter van Vooren

Verantwoordelijkheid van dierenrechtenorganisaties

- Nodig om consensus rond dierenwelzijn uit te dagen + bijsturing
- Context en nuance
- Debat op basis van feiten en niet op basis van emoties

Verantwoordelijkheid van wetenschappers

- Open communicatie
- Continue bijscholing

Achter de schermen in het
proefdiercentrum van de KU Leuven

December 13, 2018

Hoe een dierproef nooit zomaar tot stand komt

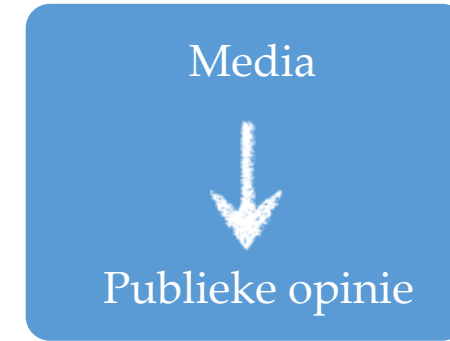

© Proefdierencentrum

**Dieren als instrumenten - Een
documentaire van Dirk Draulans
over het hoe en waarom van
dierenproeven**

dinsdag 18 november op Canvas

Beleid

Ontstaan vanuit teleurstelling in communicatie vanuit wetenschap over proefdieronderzoek

- Regelmatig foute informatie in de pers
- Verantwoordelijkheid van onderzoekers om beter te communiceren
- Dialoog aangaan met iedereen, niet enkel op studiedag of met actievoerders

Europese context

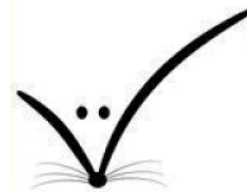
Vlaanderen/België

Nederland

Zwitserland

Pro-Test Duitsland

Groot-Brittannië

Publiek besef versterken & debat voeren op basis van feiten

/infopuntproefdieronderzoek

@proefdieren

/infopunt.proefdieronderzoek

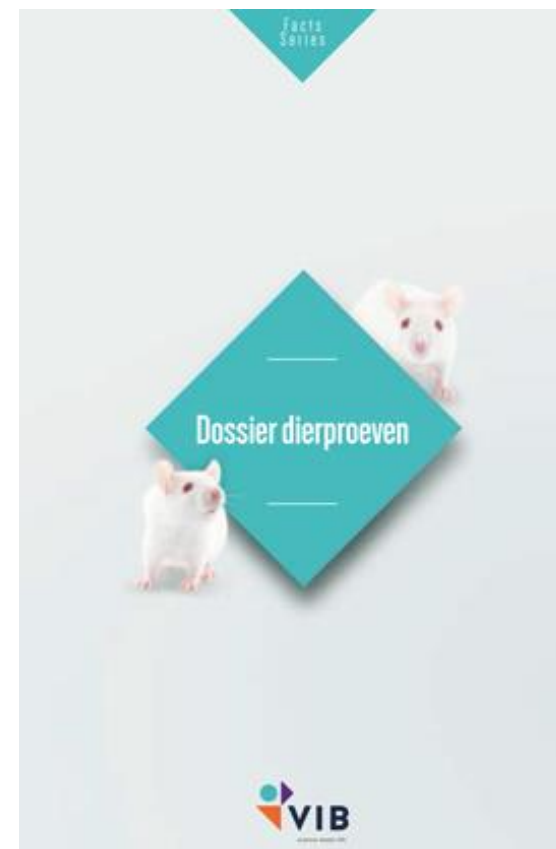
/company/infopunt-proefdieronderzoek/

<http://infopuntproefdieronderzoek.be>

contact@infopuntproefdieronderzoek.be

Ethische vragen

- Tot op welke hoogte rechtvaardigt menselijk lijden dierlijk lijden?
- Is het gerechtvaardigd kennis te gebruiken waar zoveel “bloed aan kleeft”?
- Kunnen we nog meer inzetten op alternatieve methoden?
- Waarom zijn we zo selectief gevoelig als samenleving?

ONS BEESTEN BREIN

ZO 24 NOV
2019

Breinwijzer vzw

BREINWIJZER
VZW